

ΒΙΑΝΝΙΤΙΚΑ

ΝΕΑ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ ΣΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΟΛΩΝ ΤΩΝ ΒΙΑΝΝΙΤΩΝ

ΠΟΥ ΠΑΜΕ;

Με μιὰ προσεκτική ματιά στην κατάσταση που βρίσκεται σήμερα η έπαρχία μας, διαπιστώνει κανείς με δικαιολογημένη ανησυχία τη δυσάρεστη θέση που βρίσκονται όλοι οι κάτοικοι όλων των χωριών. Κατάσταση που προμηνά θλιβερές επιπτώσεις σε πολλές εκδηλώσεις της ζωής, με αποκορύφωμα την εγκατάλειψη της έπαρχίας και την ερήμωσή της.

Η έπαρχία Βιάννου είναι πλούσια σε έκλεκτα προϊόντα, που τη μεγάλη ποικιλία τους σ' ελάχιστα μέρη της χώρας μας ή και άλλων χωρών μπορεί να βρει κανείς: Λάδι - Μπανάνες - Πρώιμα κηπευτικά τα βασικά. Μέλι και κτηνοτροφικά προϊόντα συμπληρωματικά. Ιδιαίτερα ευνόικες επίσης και οι κλιματολογικές συνθήκες για χειμερινό τουρισμό, όπως και για όλο το χρόνο, και πάνω απ' όλα άνθρωποι γεμάτοι ζωή, δεμένοι με τό γη, που την παλεύουν και τη ζημιώνουν, με την ιδιότητα τους μέρα και νύχτα.

Κι όμως η έπαρχία Βιάννου δεν πάει καλά. Χρόνο με το χρόνο φθίνει. Έγκαταλείπεται από τους κατοίκους κι ερημώνεται. Έκλεισε το Δημοτικό Σχολείο της Σύμης. Κλείνουν τα Δημοτικά Σχολεία του Βαχού και του Καλαμιού. Οι μαθητές των Δημοτικών Σχολείων της έπαρχίας ήταν 682 το 1969-70, ενώ το 1978-79 μόλις 423. Κάθε χρόνο και λιγότεροι. Γιατί

δλα αυτά;

Οι λόγοι είναι πολλοί. Κι όλοι έχουν την πηγή τους στην έλλειψη κρατικής μέριμνας. Η έπαρχία Βιάννου μόνο από το Χάρτη φαίνεται πως βρίσκεται στην Ελλάδα. Για τους εκπροσώπους του κράτους είναι σχεδόν σάν να μην υπάρχει. Και όταν κάποτε κάποτε γίνεται αισθητή η ύπαρξή της, η κρατική παρουσία είναι τόσο υποτονική, που δεν προσφέρει τίποτα σχεδόν στους κατοίκους της έπαρχίας μας.

Από τις στήλες αυτές, τρία χρόνια τώρα, προβάλλονται βασικά γενικά προβλήματα που αφορούν το σύνολο των κατοίκων και που η επίλυσή τους θα έχει μεγάλη επίδραση στη βελτίωση της ζωής στην έπαρχία, στην αύξηση της παραγωγής, στην πολλαπλή ωφέλεια της εθνικής οικονομίας. Τα έπαναλαμβάνουμε και σήμερα, όσο γίνεται πιο έντονα και πιο συγκεκριμένα.

Ψάχνουμε τη φωνή της Έπαρχίας, όσο πιο ψηλά γίνεται, κι απευθυνόμαστε στις αρμόδιες κρατικές υπηρεσίες και ιδιαίτερα στη Νομαρχία Ηρακλείου, που είναι επικεφαλής όλων:

Σκύψτε πάνω στα προβλήματα της έπαρχίας μας. Μεθοδεύστε και δώστε λύσεις σ' αυτά. Έχετε χρέος. Σας το επιβάλλει το Σύνταγμα, που θεωρεί θ-

λους τους Έλληνες Ίσους, και ό όρος που δώσατε στην υπηρεσία όπου υπηρετείτε. Σας το επιτάσσει η έννοια του κράτους, που έχετε υποχρέωση να κάνετε αισθητή την παρουσία του και το ενδιαφέρον του και στην τελευταία γωνιά της περιφέρειάς σας.

Απευθυνόμαστε επίσης στους εκπροσώπους της έπαρχίας, σ' όλους τους κατοίκους της, σ' όλους τους συνεργασιώτες, όπου κι αν βρίσκονται. Ας διεκδικήσουν επιτέλους αυτό που τους ανήκει.

Ο ΕΠΑΡΧΙΑΚΟΣ ΚΑΙ ΟΙ ΑΓΡΟΤΙΚΟΙ ΔΡΟΜΟΙ στην πρώτη σειρά των προβλημάτων μας. Υπάρχει κίνδυνος διακοπής της συγκοινωνίας με την έπαρχία, μόλις αρχίσουν οι βροχές, όπως συνέβη ήδη με όρισμένους από αυτούς ύστερ' από την τελευταία βροχή. Τα τμήματα του δρόμου που έχουν καταστραφεί στην Παναγία, Χαράκωδρου και Κ. Βιάννο αποτελούν μεγάλες παγίδες για τ' αυτοκίνητα. Καθημερινά τεράστια ζημιά για τους ιδιοκτήτες τους και την εθνική οικονομία. Οι αγροτικοί δρόμοι σ' όλη την έπαρχία βρίσκονται σε κακά χάλια. Πώς λοιπόν θα γίνει η διακίνηση των αγροτικών προϊόντων;

ΤΟ ΝΕΡΟ, ΔΕΥΤΕΡΟ ΣΟΒΑΡΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ. Η αύξηση

● ΣΥΝΕΧΕΙΑ στη σελίδα 4

Αναμνήσεις από την Κατοχή

(άποσπάσματα)

Του κ. Αγγέλου Καλλέργη

2ο

Όταν πλάκωσε η νύχτα, πήρα τη μάνα μου και άλλες γειτόνισσες κι έκαναμε έρανο. Ο κόσμος έδινε από το ύστέρημά του, ό,τι είχε, ψωμί, πατάτες, λάδι κλπ.

Το πρωί που ξημέρωσε ήρθε η κόρη του θείου μου και μου είπε να πάω να μου πει ό μπαμπάς της. Πήγα άμέσως και τους βρήκα να κάθονται με το Φάκαρο σ' ένα στρωγγυλό τραπέζι καταφεινού από τα παλιά.

—Καλώς τον, μου είπαν. Θά μας κάνεις μιά χάρη.

Είχαν δυό μιγώμια πράγματα από αυτά που είχαν μαζέψει τη νύχτα. Ο Φάκαρος μου είπε να τα φορτώσω στο γαϊδούρι και να τα πάω στα άλλα παιδιά στον Τσούτσουρο.

Έγώ δειλίασα, πρώτα που ήταν έξι ώρες δρόμος και δεύτερο φοβήθηκα, αλλά τι να το πώ που του είχα υποσχεθεί ότι θα τον βοηθούσα, και το άποφάσισα.

Όταν φόρτωσα τα πράγματα, πλησίωσε και μου λέει να πάω στον πέρα Τσούτσουρο, εκεί που είναι το νερό που θγαίνει άκριβώς από το κύμα. Έ-

κει στο σπήλιο θά δώ ξένους. Θά τους πλησιάσω και θά πλυθώ να πλώ νερό. Μετά να πώ τη λέξη «σόλλιγεν» και να σηκώσω τα δάχτυλα της χέρας μου άπάνω.

Έφυγα και πήγα όπως μου έρμήνεψε. Όταν έφτασα εκεί είδα στρατιωτικούς. Έγώ φοβήθηκα, γιατί δεν ήξερα τι στολή φορούσαν οι Έγγλέζοι, αλλά τι να κάνω! Έτρεπε ή άποστολή να έκτελεστεί. Έδρα στα την καρδιά κόμπου και πλησίασα. Έκαμα ό,τι μου παράγγειλε (ό Φάκαρος) και όταν είπα τη λέξη «σόλλιγεν», ένας μου

είπε:

—Τό Άντωνάκι σε έστειλε; Τότε βρήκα το ήθικό μου, μάλιστα ξεφόρτωσα τα πράγματα και τα τράβηξα μέσα στο σπήλιο. Κάθισα λίγη ώρα και μετά έφυγα, για να έπιστρέψω στο χωριό.

Όταν είχα φύγει για τον Τσούτσουρο, ό Φάκαρος πήγε και μάζεψε μερικά άμπελοφυλλα, τα έβαλε στη βούργια του δίδεν πώς έπαιζαν και πήγε στο άλλο χωριό, τον Πεύκο, όπου είχε την έδρα του ό σταθμός χωροφυλακής. Έλεγε στους ανθρώπους πως ήταν από μακριά και ήθελε να αγοράσει διάφορα όσπρια για την οικογένειά του.

(Συνεχίζεται)

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

ΓΙΑ ΤΙΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ

Τό Δεκέμβριο συντάσσεται ο προ-ύπολογισμός κάθε Κοινότητας. Τό κάθε Κοινοτικό Συμβούλιο έχει μπροστά του τις ανάγκες του χωριού και με βάση αυτές και τά πιθανά έσοδά του συντάσσει τον προ-ύπολογισμό για τον επόμενο χρόνο.

Κοντά όμως στις τοπικές ανάγκες υπάρχουν και μερικές γενικές που αφορούν ολόκληρη την έπαρχία. Γι' αυτές λοιπόν δημιουργείται υποχρέωση στις Κοινότητες για την από κοινού αντιμετώπισή τους. Αναφέρουμε εδώ δυό βασικές: 1) την τέλεση του Πανεπαρχιακού μνημύσθου (καί 2) τη λειτουργία της Βιβλιοθήκης.

Γιά τό μνημόσυνο έχουμε γράψει πολλές φορές πως αφορά τό σύνολο των συνεργασιώ-

των και γι' αυτό και σάν σύνολο πρέπει να τό αντιμετωπίσουμε.

Γιά τη βιβλιοθήκη θέλαμε να τονίσουμε ιδιαίτερα πως αποτελει σοβαρό πνευματικό κέντρο στην έπαρχία και έχομε χρέος να την ενισχύσουμε, για να μπορούμε να λειτουργεί σωστά και να βοηθήσει μικρούς και μεγάλους, ιδιαίτερα δε τον μαθητόκοσμο του Γυμνασίου.

Γιά τις δυό αυτές ανάγκες της έπαρχίας άς εγγραψέι κάθε Κοινότητα στον προ-ύπολογισμό της για τό 1980 ένα ποσόν ανάλογο με τό δυνάτοπτες να έχει και άς τό αποδώσει στους αρμόδιους φορείς. Στην Επιτροπή πανεπαρχιακού μνημύσθου και στην Επιτροπή Βιβλιοθήκης.

ΟΙ ΠΡΩΤΕΣ ΒΡΟΧΕΣ

Με πολλή καθυστέρηση έπεσαν επιτέλους στις αρχές του μήνα οι πρώτες βροχές, που έφτασαν τό 8 εκατ., ευνοϊκές πολύ, γιατί τά πάντα είχαν φτάσει σε κακή κατάσταση. Τά ελαιόδεντρα με τις λίγες ελιές που έχουν φέτος είχαν κοκκινίσει από τη δίψα. Πολλές δυσκολίες και στις άλλες καλλιέργειες από την έλλειψη νερού.

Παράλληλα όμως φάνηκαν οι δυσκολίες που θά παρουσιαστούν φέτος, στη διακίνηση των αγροτικών προϊόντων. Όλοι σχεδόν οι αγροτικοί δρόμοι έγιναν άμεσως αδιάβατοι. Από τη Βιάννο η συγκοινωνία με τον Κερατόκαμπο διακόπηκε, γιατί στα ενδιάμεσα έγιναν, πολλές κατολισθήσεις.

Η γέφυρα του Κερατόκαμπου, που είχε προγραμματιστεί από την άνοιξη, δεν φτιάχτηκε έλο τό καλοκαίρι και μόλις τώρα προσπαθούν να τη θεμελιώ-

σουν. Πότε όμως θά τελειώσει, για να μεταφερθούν οι ελιές και τό πρώιμα κηπευτικά του Κερατόκαμπου;

Τό ίδιο έγινε και στο δρόμο Αμιά — Άρβη, που δεν ολοκληρώθηκε η διάνοιξη και δημιουργήθηκαν λάσπες και καρφώματα με σοβαρούς κινδύνους στα δεκάδες αυτοκίνητα που είναι άναγκασιμένα να περάσουν κάθε μέρα. Τό ίδιο και σε πολλούς άλλους αγροτικούς δρόμους.

Είναι ανάγκη τό κλιμάκιο της ΜΟΜΑ να επωφεληθεί τις καλές μέρες που τυχόν θά βρεθούν από τώρα κι έπειτα, για να διαμορφώσει και βελτιώσει τά επικίνδυνα σημεία.

Είναι ανάγκη επίσης να διατεθεί ένα γκρεντ της Νομαρχίας άμεσα στην έπαρχία για την άνομιση αποκατάσταση των ζημιών που θά δημιουργούνται από τις βροχές.

ΓΙΑ ΤΟΝ ΥΠΟΥΡΓΟ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΡΓΩΝ ΤΜΗΜΑ ΟΙΚΙΣΜΟΥ

Σύμφωνα με την ισχύουσα πολεοδομική νομοθεσία απαγορεύεται η ανοικοδόμηση και αγκοκίας άκομη (μετόχι) τό λέμε στην έπαρχία μας, σε χώρο μικρότερο των 4 στρεμμάτων.

Στην έπαρχία μας όμως, όπως και σε πολλές άλλες περιοχές της χώρας μας, ο κάθε πα-

ραγωγός έχει πολλά ή λίγα αγροτεμάχια που τις περισσότερες φορές είναι μικρότερα των 4 στρεμμάτων. Όμως τό μικρά αυτά τεμάχια του ενός, δυό ή τριών στρεμμάτων, καλλιεργούνται και στην παραλιακή ζώνη με μεγάλη στρεμματική από

● ΣΥΝΕΧΕΙΑ στη σελίδα 4

ΓΙΑ ΤΗ ΜΑΧΗ ΤΗΣ ΣΥΜΗΣ

Γιά τό τι προηγήθηκε σχετικά με τό φόνος των δυό Γερμανών στη Σύμη και τις μάχες που ακολούθησαν έχουν γραφτεί πολλές γνώμες μέχρι σημερα. Τά Β. Ν. στα τρία χρόνια της κυκλοφορίας τους δεν έβρισαν να ζητούν πληροφορίες και αναμνήσεις, ιδιαίτερα αυτών που έζησαν τις ημέρες εκείνες τό γεγονός από κοντά. Με τη διασταύρωση των πληροφο-

ριών τους, αυτά που θά γράψουν την ιστορία της εποχής αυτής θά μπορούσε να βγάλει σωστά συμπεράσματα.

Αναδημοσιεύουμε σήμερα από τό «ΒΗΜΑ» των Αθηνών της 21-9-79 μιá απάντηση του ΠΑΤΡΙΚΗ ΛΗ ΦΕΡΜΟΡ σε δημοσίευμα του «Βήματος» που αποτελεί στοιχείο για την ιστορία της έπαρχίας Βιάννου κατά την κατοχή.

Η ΠΟΛΕΜΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΚΡΗΤΗΣ

«Τό Βήμα» ευχαριστως δημοσιεύει την ακόλουθη επιστολή του κ. Πάτρικ Λη Φέρμορ, η οποία ρίχνει νέο φώς σε μιá σκοτεινή πτυχή της πολεμικής ιστορίας της Κρήτης:

Κύριε Διευθυντά,
Με μεγάλη οργή και αγανά-

● ΣΥΝΕΧΕΙΑ στη σελίδα 4

Συνεργασιώτες,

Πάρτε μέρος στο πανεπαρχιακό Συνέδριο των Βιαννιτών για την οικονομική ανάπτυξη της έπαρχίας, για τά γενικότερα προβλήματά της.

Γεωπόννοι — Μηχανικοί — Γιατροί — Δικηγόροι — Δάσκαλοι και Καθηγητές — Παραγωγοί — Όλοι όσοι μπορούν να βοηθήσουν για τη συγκέντρωση στοιχείων, τη μελέτη των προβλημάτων και τη σύνταξη ενός ρεαλιστικού προγράμματος για την ανάπτυξη της έπαρχίας, άς δηλώσουν συμμετοχή στο Συνέδριο αυτό.

Γράψετε ή τηλεφωνήστε στα Γραφεία των Βιαννιτών της Αθήνας, Άρκαλιού 4 τηλ. 3240153 ή 3248719, στο Ηράκλειο ΆΕβανς 21, τηλ. 285.245 ή στη Διεύθυνση των Βιαννιτικών Νέων.

Μερικοί από αυτούς που σώθη καν από τό εκτελεστικό απόσπασμα στις 14-9-1943.

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ

ΧΡΗΣΙΜΑ ΤΗΛΕΦΩΝΑ

Υγειονομικός Σταθμός Βιάννου	22205
Ίατρείο Άγροτικό Πεύκου	31377
Χωροφυλακή Υποδιεύθυνση Βιάννου	22206
Χωροφυλακή Σταθμός Πεύκου	31376
Γυμνάσιο Βιάννου	22230
Άγρονομείο Βιάννου	22006
Ειρηνοδικείο	22211
Συνεταιρισμός Βιάννου (Γραφεία)	22226
Συνεταιρισμός Βιάννου (Έλαιουργείον)	22136
Ο.Τ.Ε. (βλάβαι)	12
Ο.Τ.Ε. (πληροφορίες)	22215
Έλληνικά Ταχυδρομεία	22203
Κτηνιατρείο	22090

ΑΓΟΡΑΙΑ

Πετράκης Χαρ. — Βιάννος	22051
Ζαϊρήκης Θεόφιλος — Βιάννος	22404
Θεοδοσάκης Γεώργιος — Πεύκος	31437
Καρτσάκης Έμμανουήλ — Λουτράκι	22103
Λασηθιώτικης Γ. — Βιάννος	22355
Χατζάκης Ίωάννης — Άγιος Βασίλειος	31301
Γαλανάκης Μιχ. — Χόνδρος	22101
Ψαρολογάκης Κων. — Χόνδρος	22109
Σοφοκλής Παπαδόκης — Καλάμι	31275
Ίωάννης Κονσολάκης — Άμυρά	31449

(Γιά υπεραστικά: 0895)

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ

Στη Βόνιτσα:
Ειρήνη συζ. Δημ. Κουφαλτάκη γέννησε κορίτσι.

ΑΡΡΑΒΩΝΕΣ

Στην Αθήνα:
Δημ. Εμμ. Γρυσμπολάκης, από τόν Πεύκο, με τή Μαρία Κουνενού από τή Μάρθα.

ΓΑΜΟΙ

Στην Αθήνα:
Ο Γεώργιος Μιχ. Διακάκης, Πολ. Μηχανικός από τόν Άγ. Βασίλειο, με τή Ρωζάνη Ελευθεριάδου, υπάλληλο Υπουργείου Παιδείας από τήν Αθήνα.

Στό Συκόλογο:
Η Ειρήνη Χαλικιάδου με τόν Γεράσιμο Βογιατζάκη από τόν Ηράκλειο.

Στ' Άμυρά:
Ο Γιάννης Παζιμαδάκης από τόν Άγ. Βασίλειο με τή Μαρίκα Σταυρακάκη.

Στό Ηράκλειο:
Ο Δημήτρης Μακρυγιωργάκης με τή Νίκη Κεληγιαννάκη

ΘΑΝΑΤΟΙ

Στόν Άγ. Βασίλειο:
Βασίλειος Χουλιάκης, Πολ. Συνταξιούχος
Νικόλαος Νοδαράκης,
Γιάννης Μακράκης,
Κεραλία Κεφαλάκη.
Στην Άνω Βιάννο:
Ι. Κουτρομπάκης
Στό Ηράκλειο:
Μύρων Παπαδόκης

ΕΓΚΑΙΝΙΑ ΝΑΟΥ

Στόν καινούργιο ναό τών Αγίων Αρχαγγέλων στ' Άμυρά, έγιναν στις 30 Σεπτεμβρίου τὰ εγκαίνια με τή συμμετοχή τών κατοίκων Άμυρά και πολλών άλλων από τὰ γύρω χωριά. Στὰ εγκαίνια χοροστάτησε ο Μητροπολίτης Λάμπης και Σφακιών κ. Θεόδωρος.

ΕΚΕΙΝΟΙ ΠΟΥ ΦΕΥΓΟΥΝ

Πέθανε και κηδεύτηκε στή Θεσσαλονίκη ο συναρχιώτης Γεώργ. Ν. Βολωνάκης, συνταξιούχος έμπορος.
Γεννήθηκε στή Βιάννο τόν 1903. Ασχολήθηκε με τόν εμπόριο πρώτα στό Ηράκλειο, όπου διακρίθηκε μεταξύ τών πρώτων εμπόρων στό χρόνια 1920—30.
Στην οικονομική κρίση τού 1929 έπαθε ζημιές και έτσι μετά τόν 1930 εγκαταστάθηκε στή

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ

Θεωρώ ηθική υποχρέωσή μου να ευχαριστήσω δημοσίως και διά τού τύπου τόν οδοντίαρο κ. Μίμη Τζανάκη από τήν Κάτω Βιάννο και τήν επίσης οδοντίατρο σύζυγό του, για τες καλές ιατρικές υπηρεσίες που πρόσφεραν στον πατέρα μου.
Η υψηλή επιστημονική κατάρτιση και τόν ήθος τους πρέπει να τονισθούν ιδιαίτερα, γιατί και τὰ δυο μαζί είναι απειριστικά σπάνια στήν εποχή μας.
Πλωμάρι Λέσβου 23 Οκτωβρίου 1979
ΔΗΜΗΤ. ΕΜΜ. ΣΧΟΙΝΑΚΗΣ

ΜΝΗΜΟΣΥΝΟ

Με τή συμπλήρωση επτά ετών από τόν θάνατο τού πολυαγαπημένου μας και χαρούμενου γιού μας

ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΥ ΕΜΜ. ΚΟΝΔΥΛΑΚΗ

γεωπόνου, που φονεύθηκε σέ αεροπορικό δυστύχημα στή Βούλα τήν 21—10—1972, τελέσαμε αρχιερατική λειτουργία στον ιερό ναό Αγίου Γεωργίου Βιάννου και αντί μνημοσύνου στή μνήμη του διαθέσαμε τὰ παρακάτω ποσά:

1. Στόν Υγειονομικό Σταθμό Βιάννου δρχ. 5.000
2. Στό Φιλότηχω Ταμείο Βιάννου δρχ. 2.000
3. Στήν Παναγία Καλυβιανή δρχ 2000.

Οι γονείς του Μανώλης και Πολύμνια Κονδυλάκη

Ν. ΚΑΤΣΑΡΑΚΗΣ

ΤΑ ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΜΑΣ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

(Επιμέλεια: Κ. Γ. ΣΤΕΦΑΝΑΚΗ)

Δίνουμε και άλλη παραλλαγή τού δημοτικού τραγουδιού «Ό γυρισμός τού ξενιτεμένου» που δημοσιεύσαμε στο προηγούμενο φύλλο τών Β.Ν., γιατί παρουσιάζει αξιόλογες διαφορές. Τόν ίδιο δημοτικό τραγούδι υπάρχει στή συλλογή τού Άρ. Κριάρη «ΚΡΗΤΙΚΑ ΔΗΜΟΤΙΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ» σελ. 294 με τίτλο «Αναγνωρισμός», με πολλούς όμοιους στίχους αλλά και πολλούς έντελως διαφορετικούς.

Τήν παραλλαγή αυτή μας έστειλε ο κ. Αντώνης Στιβακτάκης πτυχιούχος Παιδαγ. Ακαδημίας, από τόν Χόντρο, τόν όποιο ευχαριστούμε πολύ και γι' αυτή τή συνεργασία του, όπως και για τες προηγούμενες που έχουμε δημοσιεύσει.

Με τήν εύκαιρία σημειώνουμε ότι στο τραγούδι που δημοσιεύσαμε στο προηγούμενο φύλλο και στο στίχο 21 αντί τής λ. «κερί» πρέπει να γραφεί «πανί».

Ο ΓΥΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΞΕΝΙΤΕΜΕΝΟΥ

(άλλη παραλλαγή)

Μιά κόρη έστυνατόβγανε τόν άντρα τήν στά ξένα,
κρατεί κερί και φέγγει του, ποτήρι και κερνά τον,
κάθε ποτήρι τόν ρωτά, πάλι τού ξαναλέει:
—«Μισεύεις μήλο κόκκινο κι είναι μου παραγγέλνεις;»
—«Μισεύω, παραγγέλνω σου, παραγγέλια μεγάλη,
άπάνω στην άγάπη μας μην πάς να δάλεις άλλη.
Κι αν λείπω μήνα, μη λουστεις, χρόνο, να μην αλλάξεις,
κι αν λείπω τριαντάχρονο, στήν πόρτα να μην κάτσεις».
Κειά πάνω στοί τριανταδυό ή κόρη έλιγοψύχα
και παίρνει τ' άργυρο σταμνί να πά' να τόν γεμίσει.
Τήν ώρα που τόν γέμιζε, ήφαζε καθαλάρης.
—«Κόρη, ανέσυρε νερό να πιούν τὰ διψασμένα,
να πιώ κι εγώ κι ο μαύρος μου πο'μαστε καημένα».
Σαράντα δυό σταμνιά 'συρε και δεν άνετρανίζε
και με τόν μαντιλάκι τήν τὰ δάκρυα σκουπίζει.
—«Κόρη, κι αν κλάις για τόν νερό, πέσμου να σέ πληρώσω,
κι αν κλάις και για τόν κόπο σου, διπλά δά σου τόν δώσω».
—«Δέν κλαίω 'γω για τόν νερό ούτε και για τόν κόπο,
μόνο κλαίω τόν άντρα μου, που έχασα στά ξένα».
—«Πέσμου σουσουόμια τού κορμιού, μπορεί και να τόν ειδα».
—«Έτσά ψηλός κι έτσά λιγνός ώσαν τήν αφεντιά σου,
έτσά τονε κι ο μαύρος του, ώσαν τόν έδικό σου».
—«Όπές άργάς τόν ήθαφα στο κάτω μας περδολί
κι εδάνεισά τονε κερί κι ήρθα να μου τόν δώσεις
Και μου διπλοπαράγγειλε γυναικα να σέ πάρω,
άπου' χω πύργους δώδεκα, λογάρι 'να γεμάτοι,
κι έχω και μούλα κόκκινη να τήν καθαλικεύεις»
—«Αν τόν εδάνεισες κερί, διπλά δά σέ πληρώσω,
μ' άνέν τού δάνεισες φιλή, δέν έχω να σου δώσω.
Φωθιά να μπεί στοί πύργους σου να κάψει τόν λογάρι,
τή μούλα σου τήν κόκκινη, ψόφος να τήν πάρεις».
—«Κόρη, εγώ'μαι ο άντρας σου, εγώ'μαι κι ο καλός σου».
—«Ξένε μου, αν είσαι ο άντρας μου, αν είσαι κι ο καλός μου,
δείξε σημάδι τής αλλής και τότε θα πιστέψω».
—«Έχεις μηλιά στήν πόρτα σου και κλήμα στήν αλλη σου,
κάνει σταφύλι ροζακι και τόν κρασί μωσχάτο,
κι όποιος τόν πίνει θέλει το και πάλι αναζητά το».
—«Αυτά σημάδια τής αλλής, τὰ ξέρει όλος ο κόσμος.
Διαβάτης ήσουν, πέρασες, τὰ είδες και τὰ λέγεις.
Δείξε σημάδι τού σπιτιού και τότε θα πιστέψω».
—«Ανάμεσα στήν κάμερα χρυσό καντήλι: άνάβει
και φέγγει σου που ντύνεσαι και πλέκεις τὰ μαλλιά σου
και φέγγει τες γλυκές αλγές που τὰ καλά σου δάνεις».
—«Ξένε μου, εσύ'σαι ο άντρας μου, εσύ κι ο καλός μου»
Και γονατίζει ή μούλα ντου, ξεκάπουλα τή βάνει
και πήγαν στοί σπιτάκι τους και ζήσανε όμάδι.
ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΥ 108 ετών (1976)
Χόντρος Βιάννου

ΣΤΟΝ ΑΞΕΧΑΣΤΟ ΦΙΛΟ ΜΑΣ

ΓΙΩΡΓΟ ΒΟΛΩΝΑΚΗ

Κάποτε, Γιώργο, είχαμε πεί «όποιος στερνά θα μείνει
ν' άνάβει ο ένας σπ' άλλου τόν τάφο ένα καντήλι».
Θλιβόμαι που δέν μπέρσα να σ' άποχαίρητσω,
στο τελευταίο στίφτι σου, φίλε, να προσκυνήσω.
Οί χάρες σου άμέτρητες, ποθε να πρωταρχίσω
και τή μεγάλη σου καρδιά, Γιώργο, να ευχαριστήσω.
Σχέδια θγάζαμε πολλά τή Βιάννο π' άγαπούμε,
να τήν έπισκεπτόμαστε, φίλε, ώσπου να ζούμε.
Μας χώρισε ο θάνατος, παρόπανο μεγάλο,
μα στήν καρδιά μου μέσα ζεις, ποτέ δε θα σέ θγάλω.
Θ' άνάβω πάντα ένα κερί, λιβάνι θα σου βάνω,
να χαίρεται ή ψυχούλα σου στους ουρανούς επάνω.
'Η τελευταία σου έπαφή, τόν τηλεγράφημά σου,
Γιώργο μου, άποδείκνω τὰ συναισθήματά σου.
'Όπως άπλός και δι όρφος ήταν ο θάνατός σου,
έτσι ήταν όμορφη ή ψυχή κι ο κόσμος ο δικός σου.
'Εμείς οι τρεις άδελφοί, οι φίλοι οι καλοί σου
έμεις που τόσο νιώσαμε, Γιώργο μου, τήν ψυχή σου,
άποψε άποφασίσαμε στον τάφο σου να'ρθούμε,
λιβάνι θα νά δάζουμε, πάντα θα σ' άγαπούμε.
'Όλα μας τά'πε ο Στρατηγός και κλάψαμε μαζί του,
τὰ δέντρα έμαραινανε οι άναστεναγμοί του.
Εύτυχισμένος έφυγες χωρίς άμφιβολία,
γυναίκα, έγγόνια και παιδιά ζούσαν με εύτυχία.
'Ο Στρατηγός, εγώ κι ο Γιώργος Τζαμουζάκης
μνημόσυνο σου κάνουμε, ΦΙΛΕ ΜΑΣ ΒΟΛΩΝΑΚΗ,
ΠΕΡΙΚΛΗΣ ΒΛΑΧΑΚΗΣ

ΤΟ ΠΑΙΔΙ ΣΤΗΝ ΚΡΗΤΙΚΗ ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΑ

ΝΗΠΙΑΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

Γράφει ο κ. ΓΙΩΡΓΗΣ Ν. ΘΕΟΔΟΣΑΚΗΣ

Πρίν καλά καλά μιλήσει κά-
θε παιδί, ο λαός έχει διαμορφώ-
σει μιá ξεχωριστή γλώσσα για
τή συνεννόησή του.

Η γλώσσα αυτή σ' άλλη τήν ε-
παρχία Βιάννου είναι η ίδια. Ε-
λάχιστες διαφορές παρουσιάζει
από άλλες περιοχές τής Κρή-
της, ενώ έχει πολλά κοινά ση-
μεία με παρόμοιες γλώσσες που
συμναντούμε σε άλλα διαμερί-
σματα τής Ελλάδας.

Αξιολογώντας τὰ στοιχεία
αυτά τής βρεφικής γλώσσας
δύο μόνο συμπεράσματα εξα-
γουμε:

- α) Πάρα πολλά είναι πανελ-
λήνια, τὰ ίδια.
- β) Τὰ περισσότερα είναι γέ-
νους ουδετέρου.

Προσωπική μου γνώμη για
τὰ στοιχεία αυτά που πλαστήτη-
καν από τόν λαό σε γένους ουδέ-
τερο, είναι ότι πιστεύαν πως έ-
ται μικρανε και πρυσαρμζό-
ταν στο μπύι τού παιδιού η
προφορά κι απλουστευόταν τόν
νόημα, για να γίνει πιό κατανο-
ητό από τόν παιδί.

Παραθέτω παρακάτω τες
σπουδαιότερες φράσεις και έν-
νοιες τής νηπιακής γλώσσας μα-
ζεμένες από τόν χωριό μου «Χόν-
δρος» Βιάννου.

1. άγιο άγιο (τό), η εκκλησία
— άγιο άγιο (ενν. πάμε στήν εκ-
κλησία).
2. άπα άπα (τό), προσπάθεια
για να σηκωθεί ή να σταθεί όρ-
θιο.
— κάμε άπα άπα.
3. άτα (τά), τόν περπάτημα.
— κάμε άτα άτα ή έλα πάμε
ατα άτα.
4. γκάγκα (τό), η δαγκωμα-
θιά, τόν δάγκωμα.
— μή, γκάγκα ή κάμε γκάγκα.
5. γκάνι (τό) η καί'μαθά, τόν
γάψιμο.
— επέχει θεση φοβέρας για ο-
ποτροπή καψίματος ή προειδο-
ποίηση ότι υπάρχει φωτιά ή ό-
τι ένα αντικείμενο καίει, είναι ζε-
στό.
6. γκιγκί (τό), ο μαστός, τόν
βύζαγμα.
— θές γκιγκί;
7. κοκονιό (τό), τὰ γεννητικά
όργανα τού αγοριού.
η κοκόνια (η)
— για να δω τόν κοκονιό σου, ή
— που 'να η κοκόνια σου;
(Για τὰ κορίτσια γίνεται χρή-
ση τής φράσης: τόν πουλάκι σου)
8. λάκια λάκια (τά), τὰ κρου-
σταλάκια, τὰ παλαμάκια
— κάμε λάκια λάκια.
— Παιζε κρουσταλάκια.
— παιζε παλαμάκια (περισσότε-
ρο χρησιμοποιούνται οι δυό
πρώτες φράσεις).
9. λελέ (τό), τόν σημείο τού
σταυρού
— κάμε τόν λελέ σου (κάμε τόν
σταυρό σου).
10. λιολιά (τά), παιδικές λι-
χουδιές, καρδαμύδαλα
— Μωρέ Γιωργό, έλα να σου
δώσω λιολιά.
11. μάμ—μάμ ή μαμιά ή νια-
νιά (τό, τὰ) τόν φαγητό τού
μωρού.
— κάμε μάμ μάμ ή κάμε τόν μάμ
— έλα, έλα α φός μισαμνιά
2. μιμί (τό), η πληγή ή βαρι-
σμαθιά και ο πόνος (από τόν ρ.
βαρισκό (χιτυπό)
— έχεις μιμί; ή για να δω 'γω
τό μιμί σου;
13. μπά (τό), τόν φίλημα ή
τό προσκύνημα στις εικόνες
— κάμε μπά (προσκύνησε τὰ κο-
νίσματα)
— κάμε μπά τή μαμά (φίλησε
τή μαμά).
14. μπάμ (τό), γκρεμός (προ-
ειδοποίηση ότι υπάρχει γκρε-
μός, κίνδυνος για πέσιμο).
— μή, μπάμ.
15. μπλούμ μπλούμ (τό), να
κάμει μπάνιο.
— κάμε μπλούμ μπλούμ.
16. μπου ή μπρούου (τό),
τό νερό
— θές μπου; ή έλα α σου δώσω
μπρούου
17. νανάκια (τά), ο ύπνος
— κάμε νανάκια (κομήσου).
18. νάνι νάνι (τό), παιδικός
χορός και ύπνος.
19. νιονιά (τά) τὰ κοπελάκια
— ώ! ώ! νιονιά!
- έλα α πάμε στά νιονιά, έλα.
20. ντάν ντάν (τό), ο ήχος
τής καμπάνας
— άκου... ντάν ντάν.
21. ντεντέ (τό), ο γάδαρος
— έλα α σε βάλω στο ντεντέ α
κάμεις καθαλούρα.
22. όπα όπα (τό), παιδικός
χορός
— κάμε όπα όπα (χορέψε).
23. παπά (τά), τὰ παπουτσά-
κια
— 'Ω είναι καλά παπά φορείς!
— βάλε τὰ παπά σου
24. πιπί (τό), τόν φορεματάκι
— 'Ω καλό πιπί, ώ ώ!
25. πχί πχί (τό), ο κάτης (η
γάτα)
— πιπίσ' τόν πχιπχί, πιπίστο.
26. ρόγα (η), ή πιπίλα
— τού 'πεσε, μωρέ, η ρόγα ή
— δώσ' τού τήν πιπίλα.
27. τουτού (τό), τόν αμάξι
(τό αυτοκίνητο)
— άκου τόν τουτού ή
— έλα α πάμε στο τουτού.
28. ταιτί (τό), τόν κρέας
— έλα α φώς ταιτί
29. τσίχια (τά), τόν κατούρημα
— ήκαμε τσίχια;
30. φρουφού (η) η φωθιά
ό,τι και τόν γκάνι (αριθμ. 5).
31. χίκια ή κακά (τά), βρω-
μιές, ακαθαρσίες
— μή χίκια ή μή κακά.

5—10—1979

ΓΙΩΡΓΗΣ ΘΕΟΔΟΣΑΚΗΣ
ΧΟΝΔΡΟΣ — ΒΙΑΝΝΟΥ

Στή Μάνα μου

Φάρος πορφυρένιος θά'σαι μέσ στα σκοτάδια τής ζωής,
τό δρόμο τής Άρετής για να μου δείχνεις.
Δέν πέθανες, μα ζεις.

'Η ζωή σου άγώνας ήταν: πάλαμα ήρωικό,
μεγάλο τραγούδι θαυμαστό,
και μ' όλους τούς σκοπούς άρμονικό.

Τόν πνεύμα σου σπάνιο: και με τής άγάπης τήν όρμη,
μάς στέριωσες στήν έπιστήμη
με κόπο και μ' έπιμονή.

Με λόγια γλυκά μάς νοθετούσες
να λαχταρά ο νοός μας να γνωρίσει
τες πιό ύψηλές χαρές,
τήν Έπιστήμη και τή Φύση.

Σε νιώθω κάθε στιγμή όλόγυρά μου
όπτασία γλυκιά, καθώς ή καρδιά σου 'Εσένα λαχταρά
και μου γλυκαίνεις θεϊκά
τόν πόνο και τή συμφορά.

ΜΑΝΟΛΗΣ ΜΟΣΧΟΒΑΚΗΣ
Δικηγόρος

ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ

ΠΟΥ ΠΑΜΕ;

● **ΣΥΝΕΧΕΙΑ** από τη σελίδα 1
 Δοση σε πρώιμα κηπευτικά ή μπανάνες. Ο παραγωγός έχει ανάγκη από στέγη για να παρακολουθήσει την καλλιέργειά του και όμως του τό παραγορεύουν. Ένα ακόμη σοβαρό εμπόδιο για την ανάπτυξη των καλλιεργειών στην επαρχία και που συντελεί στην καταταλαιπώρησή

των παραγωγών.
 Είναι αναγκαία η άμεση τροποποίηση της σχετικής νομοθεσίας, για να απαλλαχθούν οι παραγωγοί από την ταλαιπωρία να τρέχουν στους δρόμους από τα χωριά τους με δυσμενείς επιπτώσεις στη δουλειά τους ή να διατρέχουν τον κίνδυνο της παρανομίας, με τις πολλαπλές συνέπειες.

ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΒΙΑΝΝΟΥ

Με τις πρώτες βροχές το διδακτήριο του Δημοτικού Σχολείου της Άνω Βιάννου πλημμύρισε από νερά.

Η επισκευή που ο Δ/ντής του Σχολείου φρόντισε έγκαιρα να γίνει, δεν μπόρεσε να κρατήσει τα νερά, γιατί το διδακτήριο είναι τόσο παλιό, που το μπαλάνει από τη μιά μεριά και ξυλώνει από την άλλη.

Για νέο διδακτήριο, όπως έχουν αναγγείλει πριν αρκετούς μήνες, τα Β.Ν., έχει εξευρεθεί χώρος στη θέση «Βράσκο».

Ο ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΒΙΑΝΝΟΥ

Ο Σύλλογος Γυναικών Βιάννου, που η παρουσία του μέχρι σήμερα έχει γίνει αισθητή στη ζωή της Βιάννου, έχει ανάγκη από συμπαράσταση ηθική και οικονομική, για να αντιμετωπίσει τις ανάγκες του. Ας τον βοηθήσει καθένας που το νιώθει και μπορεί.

Παράλληλα ο Σύλλογος ως φροντίσει, σε συνεργασία με την Κοινότητα, το Λύκειο, το Γυμνάσιο και το Δημοτικό Σχολείο να οργανώσει διαλέξεις για

Εχει γίνει η σχετική μελέτη, έχει εγκριθεί και βρίσκεται στο Νομαρχιακό Ταμείο. Τι γίνεται όμως από δω και πέρα; Η απελπιστική κι επικίνδυνη κατάσταση που αντιμετωπίζουν προσωπικό και μαθητές επιβάλλουν την πρόωξη και το γρήγορο ξεπέρασμα των διαδικασιών που ακόμη απαιτούνται για να αρχίσει η άμεση ανοικοδόμηση του νέου διδακτηρίου. Για να φύγουν τα παιδιά της Βιάννου από τις μεσαιωνικές φυλακές, όπου στεγάζονται σήμερα.

διάφορα θέματα (υγεία, ανατροφή των παιδιών, διακοσμητική κ.λ.π.), ως προχωρήσει στην οργάνωση γιορτών για το παιδί, για τη μητέρα, για τις γριές και τους γέροντες.

Στους τελευταίους ως δώσει μία μέρα χαράς και ξενοιασιάς. Οι απόμαχοι της ζωής να νιώσουν την ικανοποίηση της τιμής που τους αξίζει. Μία ευκαιρία να θυμηθούν τα νιάτα τους.

ΑΠΑΡΑΔΕΚΤΕΣ ΟΙ ΤΙΜΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΛΑΔΙ

Από τον υπουργό Γεωργίας ανακοινώθηκαν οι νέες τιμές του λαδιού, που είναι:
 Από 0,01 - 0,05 οξεία δρχ. 95
 Από 0,06 - 1 οξεία δρχ. 92
 Από 1,5 - 2,9 οξεία δρχ. 89,50
 Από 3 - 3,9 οξεία δρχ. 84,50
 Από 4 οξεία δρχ. 82,50
 Από 5 οξεία δρχ. 80,50

Οι τιμές αυτές έγιναν γνωστές στους παραγωγούς που τις θεωρούν απογοητευτικές για τις παραπέρα προσπάθειες τους στην ελαιοκαλλιέργεια. Σήμερα που τα καλλιεργητικά ελαιοσουλλογή έχουν αυξηθεί πάνω από 200ο και ανεβάζουν το κόστος του λαδιού σε πάνω από 100 δρχ. το κιλό, οι τιμές που ανακοίνωσε ο υπουργός είναι εξευτελιστικές.

Εξοργιστική είναι και η κλιμάκωση των τιμών κατά οξεί. Άλλοτε η διαφορά από οξεί σε οξεί ήταν μισή δρχ., ώστε από

τις γραμμές ως τα 5 οξεία που συνήθως κυμαίνονται τα λάδια στην επαρχία μας η διαφορά ήταν 2,5 — 3 δρχ., φέτος η διαφορά αυτή φτάνει τις 14,50 δρχ.

Γι' αυτό έντονη ήταν η αντίδραση των παραγωγών ούλα τα ελαιοπαραγωγικά διαμερίσματα της χώρας. Συγκεντρώσεις διαμαρτυρίας, κινητοποιήσεις, επιτροπές από τις Ενώσεις Συνεταιρισμών και Αγροτικού Συλλόγου στο Ηράκλειο, στο Χανιά, στην Πάτρα κι αλλού.

Με τις χαμηλές τιμές που ανακοινώθηκαν για το λάδι η αντίδραση των ελαιοπαραγωγών προστέθηκε στις κινητοποιήσεις των αγουροπαραγωγών και των καλλιεργητών άλλων αγροτικών προϊόντων, με αποτέλεσμα να βρίσκεται σήμερα ολος ο αγροτικός κόσμος σε αναβρασμό.

● ΣΥΝΕΧΕΙΑ από τη σελίδα 1

των καλλιεργειών τα τελευταία χρόνια δημιουργήσε την ανάγκη εξεύρεσης νερού για αυτές. Και υπάρχει νερό στην επαρχία μας, αρκετό για να καλύψει τις σημερινές ανάγκες και ακόμη περισσότερες. Και όμως η έλλειψη οργάνωσης στην αξιοποίησή του, ή αλόγιστη και άπρογραμματιστη χρήση του δημιουργεί τεράστια προβλήματα. Σπατάλη εκατοντάδων εκατομμυρίων δραχμών σε «λάστιχα» (ελαστικούς σωλήνες) κάθε είδους και σε ημερομίσθια. Με αποκορύφωμα τη διένεξη μεταξύ των κατοίκων. Τον τελευταίο καιρό έχει πάρει τέτοιες διαστάσεις, ώστε με τα δικαστήρια στα όποια έχουν καταφύγει για την επίλυση των διαφορών τους, (και τέτοιες διαφορές υπάρχουν σε όλα τα χωριά), μόνο το τελευταίο τρίμηνο έχουν γίνει πέντε δίκες για το νερό, δξύνονται οι αντιθέσεις.

ΟΙ ΑΓΓΟΥΡΟΠΑΡΑΓΩΓΟΙ

Σοβαρά προβλήματα αντιμετωπίζουν οι παραγωγοί αγγουριών. Με κίνητρο τη σχετικά καλή τιμή του αγγουριού πέρυσιν και με την έλλειψη σοβαρής και υπεύθυνης καθοδήγησης από τις αρμόδιες υπηρεσίες, οι καλλιεργητές πρώιμων κηπευτικών στράφηκαν φέτος σε αυξημένη καλλιέργεια αγγουριών. Διέθεσαν όλες τις οικονομίες τους, χρεώθηκαν από την Τρά-

πεζα και από ιδιώτες με εκατοντάδες χιλιάδες ο καθένας και προχώρησαν στην κατασκευή θερμοκηπίων.

Τώρα όμως που άρχισε η παραγωγή, εξαγωγή δεν γίνεται και η εσωτερική αγορά δεν μπορεί να απορροφήσει τις ποσότητες που κόβονται καθημερινά. Οι παραγωγοί μπροστά στον κίνδυνο της καταστροφής τους, άρχισαν διαμαρτυρίες και υπέβαλαν σχετικά υπομνήματα, με αποκορύφωμα δυο μεγάλες πορείες αγγουροπαραγωγών της Μεσσαράς προς το Ηράκλειο και της Ιεράπετρας προς τον Άγιο Νικόλαο. Επιτροπές που πήγαν στην Αθήνα για διαπραγματεύσεις με την κυβέρνηση δν πέτυχαν βελτίωση της καταστάσεως και οι παραγωγοί βρίσκονται σε μεγάλη ανησυχία.

Συνεργεία της Γεωργικής Υπηρεσίας βρίσκονται στους τόπους παραγωγής και όσα αγγούρια κόβουν οι παραγωγοί τα παραλαμβάνουν, δίνοντας απόδειξη για αποζημίωση της αγοράς 7 δρχ. το κιλό, και τους γέρουν μεταφέρονται στην Ιεράπετρα, όπου καταστρέφονται.

Πότε όμως θα πάρουν τα χρήματα και τι να κάνουν, όταν υπολογίζουν πως έχουν κόστος 14 δρχ.; Πώς θα πληρώσουν τα χρέη τους; Πώς θα μπορέσουν να επιζήσουν αυτοί και οι οικογένειές τους; Να ερωτήματα που περιμένουν απάντησης.

ΣΥΝΕΣΤΙΑΣΗ

ΤΟΥ «ΔΙΑΒΑΤΗ»

Στις 30 Νοεμβρίου το βράδυ ημέρα Παρασκευής ο Σύλλογος Βιαννιτών της Αθήνας «Διαβάτης» πραγματοποιεί συνεστίωση στο κέντρο «Αγρήμιος». Προσκλήσεις χορηγούνται από τα γραφεία του Συλλόγου Απελλού 4 τηλ. 3240153, και 3248719 που παραμένουν ανοικτά Δευτέρα, Τετάρτη και Παρασκευή ώρα 5—8 μ.μ. Στή συνεστίωση θα προβληθεί ταινία μικρού μήκους που πάρθηκε από την πολιτιστική εκδήλωση στη Βιάννο στις 29 Ιουλίου και θα χορηγεί το χορευτικό συγκρότημα του Συλλόγου.

ΝΕΟΙ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΕΣ

Τη Μαίρη Κων. Στεφανάκη, που πήρε το πτυχίο της Νομικής Σχολής (Παν)μίου Αθηνών, τα Β.Ν. συγχαιρούν θερμά και της εύχονται καλή σταδιοδρομία.

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΒΙΑΝΝΙΤΩΝ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ
 «Ο ΔΙΑΒΑΤΗΣ»
 Οδός Απελλού 4 - Αθήνα 111
 Τηλ. 3240.153 - 3248.719

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

Ο Σύλλογός μας, στα πλαίσια της ανάπτυξης των εκπαιδευτικών εκδηλώσεων και των φιλικών δεσμών για τα μέλη του, σας καλεί να πάρετε μέρος στη συνεστίωση που θα γίνει στις 30 Νοεμβρίου 1979, ημέρα Παρασκευής, στο Κρητικό κέντρο διασκεδάσεως «ΑΓΡΗΜΙΟΣ», οδός Μαγερ 20 και Βατσαζή 4 (Πλατ. Βάθης), τηλ. 5245.734 και από ώρα 8 μ.μ.

Σ' αυτή θα ζήσουμε μία καθορή βιαννίτικη βραδιά, και θα μάς δοθεί η ευκαιρία να τραγουδήσουμε με την κρητική λύρα τις λύπες και τις χαρές μας, με γλυκιές ζωντανές νοσταλγικές αμαρνήσεις.

Στή συνεστίωση θα πάρει μέρος και το χορευτικό συγκρότημα του Συλλόγου μας, θα γίνει δε και κινηματογραφική προβολή άγχρωμης ταινίας μικρού μήκους, που πήρε το Δ.Σ. του Συλλόγου μας στην εκπαιδευτική εκδήλωση που έγινε στη Βιάννο στις 29-7-79, με στυμμότυπα της έκθεσης ειδών λαϊκής τέχνης κ.λ.π. από τη ζωή της επαρχίας μας.

Πιστεύουμε πως θα ναι μεγάλη η συμμετοχή των μελών και φίλων του Συλλόγου μας, για την όλη επιτυχία δε αυτής της εκδήλωσης πρέπει όλοι να συμβάλουμε θετικά.

Για κάθε λεπτομέρεια όπως και για προσκλήσεις μπορείτε να ζητάτε στα γραφεία του Συλλόγου που θα είναι ανοικτά κάθε Δευτέρα, Τετάρτη και Παρασκευή από ώρα 5 έως 8 το βράδυ.

Αθήνα 7 Νοεμβρίου 1979
 ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

ΕΚΔΡΟΜΗ

ΤΟΥ «ΔΙΑΒΑΤΗ»

Με τη συμμετοχή πολλών υπεραρχικών, ο Σύλλογος Βιαννιτών της Αθήνας «Διαβάτης» πραγματοποίησε εκδρομή στη Χαλκίδα.

ΚΥΚΛΟΦΟΡΗΣΕ ΣΕ ΝΕΑ ΕΚΔΟΣΗ

Κ. Γ. ΣΤΕΦΑΝΑΚΗ

ΠΛΑΤΩΝΟΣ ΚΡΙΤΩΝ

Εισαγωγή — Λογοτεχνική μετάφραση
 Άρχεια κείμενο — Σημειώσεις (λογικές, πραγματικές, φιλοσοφικές κ. ά.)
 Περιληπτική απόδοση κεφαλαίων.

ΧΡΗΣΙΜΟΤΑΤΟ

Για τους φιλόλογους και τους μαθητές
 Β' Λυκείου και Γ' Γυμνασίου
 Πωλείται σε όλα τα βιβλιοπωλεία

Οι δίκες αυτές θα έχουν σοβαρές και δυσάρεστες επιπτώσεις στην επαρχία. Και είναι τεράστιες οι εθύνες των αρμόδιων υπηρεσιών, που δεν παίρνουν τα κατάλληλα μέτρα για τη σωστή και ολοκληρωμένη αξιοποίηση του υδάτινου πλούτου της επαρχίας Βιάννου, για τη βελτίωση της παραγωγής και για την εξομάλυνση των αντιθέσεων των κατοίκων της.

ΤΡΙΤΟ ΣΟΒΑΡΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ, με τεράστιες δυσμενείς επιπτώσεις, Η **ΑΠΟΥΣΙΑ ΥΠΕΥΘΥΝΩΝ ΓΕΩΠΟΝΩΝ**, με ειδικές γνώσεις πάνω στις καλλιέργειες της επαρχίας, Γεωπόνων, που θα καθοδηγούν υπεύθυνα και σωστά τους γεωργούς μας για το είδος και την έκταση των καλλιεργειών σε συνδυασμό με τη γενικότερη αγροτική πολιτική του κράτους, που δυστυχώς, μακρόχρονη τουλάχιστον, λείπει από τον τόπο μας.

Πειραματίζονται έτσι, χρόνια τώρα, οι συνεταιριστές μας στις διάφορες καλλιέργειες, παλεύουν με την έλια (που η καλλιέργειά της χρόνο με το χρόνο εγκαταλείπεται, γιατί η εξευτελιστική τιμή του λαδιού κάνει άουμφορη την καλλιέργεια), πότε με την μπανάνα (που τώρα με την άφθρα εισαγωγή ξένων μπανανών θα πέσει σε εξευτελιστική τιμή, αν δε μείνει όλοτελα άζήτητη) και τελευταία με τα αγγούρια, που αντιμετωπίζουν καινούρια κρίση και οδηγούν τους καλλιεργητές τους στη χρεωκοπία. Γιατί, ενώ μέχρι προχθές με δάνεια και επιδοτήσεις ενθαρρύνονταν οι παραγωγοί στην επέκταση της καλλιέργειας αγγουριών και υποβλήθηκαν σε τεράστιες δαπάνες για τη δημιουργία των τόσο πολυδάπανων θερμοκηπίων, σήμερα δεν μπορούν να τα διαθέσουν και φτάνουν στη θλιβερή κατάσταση των τελευταίων, ήμπερων, να τα καταστρέφουν, γιατί δεν πουλιούνται.

Πειραματίζονται οι καλλιεργητές μας, γιατί δεν υπάρχει αρμόδιο κρατικό όργανο, που θα τους καθοδηγήσει στη σωστή και αποδοτική καλλιέργεια. Πολλά εκατομμύρια έχουν διατεθεί τα δυο τελευταία χρόνια για θερμοκήπια. Δίνονται δάνεια που φτάνουν σε εκατοντάδες χιλιάδες δραχμές. Καμιά όμως φροντίδα για τη σωστή καλλιέργεια, καμιά διασφάλιση για τη διάθεση της παραγωγής.

Εύλογα λοιπόν διατυπώνεται κάτω από αυτές τις συνθήκες το ερώτημα: ΠΟΥ ΠΑΜΕ;

ΝΑ ΣΤΑΜΑΤΗΣΕΙ ΑΜΕΣΩΣ Η ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΜΠΑΝΑΝΩΝ ΖΗΤΟΥΝ ΟΙ ΠΑΡΑΓΩΓΟΙ

Από το Γεωργικό Συνεταιρισμό και τον Αγροτικό Σύλλογο "Αρβής" στάλθηκε το ακόλουθο τηλεγράφημα:

Ο Συνεταιρισμός Μπανανών παραγωγών "Αρβής" και ο Αγροτικός Σύλλογος "Αρβής" διαμαρτύρονται έντονα για την απόφαση Κυβέρνησης να επιτρέψει απεριόριστη εισαγωγή μπανανών, με αποτέλεσμα την εξασθένηση αγροτών της περιοχής μας και φρουτοπαραγωγών της χώρας.

Η απόφαση αυτή με την εξευτελιστική διαμόρφωση τιμής αγγουριών με την καθυστέρηση ένα χρόνο καταβολής επιδοτήσεως μπανανών έφερε τον κόμπο στο χένι. Ζητάμε:

- 1) Ανάκληση αποφάσεως εισαγωγής μπανανών.
- 2) Κατώτατη τιμή ασφαλείας αγγουριών 15 δρχ.
- 3) Άμεση καταβολή επιδοτήσεως μπανανών.

Η μη ικανοποίηση των παραπάνω θα έχει απάντηση την αγωνιστική κινητοποίηση των αγροτών της περιοχής.
 Οί εκπρόσωποι του Συνεταιρισμού "Αρβής",
 ΧΡΗΣΤΑΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
 Η Διοικούσα Έπιτροπή
 Αγροτικού Συλλόγου "Αρβής"
 Τσαγκαράκης Μαθίος
 Βαρδάκης Μιχάλης
 Χαλκιάδακης Μαθίος

ΠΕΝΘΗ

Πέθανε από εγκεφαλική συμφορήση και κηδεύτηκε στη Βιάννο ο Γιάννης Κουτρομπάκης 79 χρονών.

Στρατιώτης το 1920, έρχεται σε αντίθεση με τον αξιωματικό του που αποκάλεσε τους Κρητικούς προδότες και κλεινέται στις φυλακές στο Παλαμήδι Ναυπλίου τρία χρόνια.

Στή Γερμανική κατοχή πήρε μέρος στην Εθνική Αντίσταση από τους πρώτους, αργότερα πέρασε στο ένοπλο τμήμα και πήρε μέρος στη μάχη της Σύμης, με την ομάδα του Γιάννη Ποδιά. Αργότερα έφυγε στη Μέση Ανατολή και γύρισε μετά την απελευθέρωση. Καλός οικογενειάρχης, εργατικός κι αγαπητός στο χωριό, ευτύχησε να δει τα παιδιά του πολύ καλά αποκαταστημένα.
 Ν. ΚΑΤΣΑΡΑΚΗΣ

ΜΑΡΙΑ ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΑΚΗ - ΜΠΕΛΟΓΙΑΝΝΗ

ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ - ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΣ

Αιτωλίας 32-34 και Δουκίσσης Πλακεντίας

ΤΕΡΜΑ ΑΜΠΕΛΟΚΗΠΙΩΝ

ΤΗΛ. 6424345 - 6466919

ΑΘΗΝΑ

ΓΙΑ ΤΗ ΜΑΧΗ ΤΗΣ ΣΥΜΗΣ

● **ΣΥΝΕΧΕΙΑ** από τη σελίδα 1
 κτηση διάβαση στο ΒΗΜΑ της 14ης Σεπτεμβρίου σελ. 9, στο άρθρο «36 Χρόνια από τη Θυσία του Λαού της Βιάννου», την ακόλουθη παράγραφο όπου αναφέρεται το όνομά μου:

«Οι Γερμανοί του φυλακίου αυτού (σημ. της Σύμης) ύστερα από διαταγή του Άγγλου συνδέσμου Λή - Φέρμορ εκτελούνται από άνδρες του Μπαντουβά τη νύχτα από 9—10 Σεπτεμβρίου 1943».

Η συσχέτιση του ονόματός μου με παρόμοια άσκοπη διαταγή είναι απολύτως φανταστική και αναληθής.

Οι διαταγές που έλαβα από το Συμμαχικό Στρατηγείο και μετέδωσα ήταν το ακριβώς αντίθετο. Συγκεκριμένα ήταν να αποφευχθεί κάθε προστριβή με τους Γερμανούς εκείνη την πολύ κρίσιμη στιγμή — δηλαδή τις μέρες της Ιταλικής Συνθηκολογήσεως — για να μπορέσουμε εμείς να παραλάβουμε ανενόχλητοι τον Ιταλικό οπλισμό που θα μοιραζόταν μετά στις κρητικές αντιστασιακές δυνάμεις.

Με εκτίμηση
 ΠΑΤΡΙΚ ΛΗ—ΦΕΡΜΟΡ»

Το «ΚΡΗΤΙΚΟ ΦΩΣ» της 6/6/79 δημοσιεύει επιστολή του κ. Μιχ. Ακουμιανάκη υπεύθυνου της οργάνωσης πληροφοριών και δολοφονιών των αγγλικών υπηρεσιών στην Κρήτη. Σ' αυτήν, με αφορμή την κυκλοφορία των Απομνημονευμάτων Εμμ. Μπαντουβά και των αντιδράσεων που εκδηλώθηκαν για όσα γράφονται σ' αυτά, ο κ. Ακουμιανάκης αναφέρεται και στα γεγονότα της Βιάννου το 1943 και γράφει:

«Ποτέ δεν δόθηκε διαταγή από τη Συμμαχική Αποστολή για επίθεση εναντίον των Γερμανών της Βιάννου. Στις 10 Σεπτεμβρίου 1943 έστειλε αγγελιοφόρο στο Σηφρογιάννη τη μάντρα στην Κασταμονίτσα με γράμμα προς τον Λή Φέρμορ και ερωτούσε (εννοεί τον Μπαντουβά) χρόνο αποβάσεως των Συμμάχων. Τού απήγησαν ότι δεν αναμένεται απόβαση, αλλά να συγκεντρώσει όσα όπλα μπορεί από τους Ιταλούς, που είχαν καταφύγει στα βουνά μετά την συνθηκολόγηση της Ιταλίας».

Η επίθεση εναντίον των Γερμανών στην Βιάννο ήταν μία περισκεπτική ενέργειά του».